

Nom del castell: Taradell (o de can Boix)
Data de construcció: segle IX
Municipi: Taradell
Comarca: Osona
Altitud: 803 m
Coordenades: E 442853.5, N 4635267.5 (ED50 UTM 31N)
Longitud: 2° 18' 37.05" *Latitud:* 41° 51' 55.48" (ETRS89 Geodèsiques)
Com arribar-hi: s'hi accedeix entre 3/4 d'hora i 1 hora mitjançant el camí senyalitzat com a PR C-42 (marques grogues i blanques) que surt en direcció S.E. des de Taradell. També s'hi pot acostar a través d'una pista forestal que va al mas Grau (S.E. de Taradell).

El castell de Taradell –o de la Popa– es troba situat a una altitud de 803 metres dins d'un marc paisatgístic característic dels entorns de la comarca d'Osona, amb camps de conreu i masies voltat de pinedes. Es troba al sud-est de la població i era el centre d'un terme dilatat que anava del pont del Gurri, a Vic, fins a la Creu de Matagalls.

El castell també ha estat popularment conegut com castell de Can Boix per trobar-se proper a la casa d'aquest nom. Es troba en

un cim enlairat i encinglerat damunt d'un estrat rocallós constituït per gresos i argiles, sota del qual hi ha diverses balmes.

És documentat des del 893, i dins el seu territori es formaren les quatre parròquies de Taradell, Viladrau, Santa Eugènia de Berga i Santa Maria de Vilalleons, documentades totes al llarg del segle X.

El primer membre d'aquest llinatge va ser Ató de Taradell. El seu fill Bermon de Taradell vivia en el lloc l'any 1033. El fill d'aquest, Pere de Taradell, va ser succeït pel seu fill Berenguer de Taradell. Al seu torn, aquest cedeix les seves possessions a la seva filla Tiburgueta de Taradell.

L'any 1165, els Taradell es van enllaçar amb els Vilademany pel casament de Tiburgueta de Taradell (última del seu llinatge) amb Pere de Vilademany, passant les propietats a favor dels seus fills. El castell passà per successives aliances als Cruïlles (1500), Perapertusa (1619), Bournonville (1650) i després als comtes d'Aranda (1721) i ducs d'Híxar (1790), que serien senyors i barons de Taradell fins al 1812.

Castell de Taradell vist des de ponent. Foto de Jordi Gironès

Muralla exterior del castell. Foto de Jordi Gironès.

A partir del segle XVI, va perdre tot valor estratègic quan es va construir la torre de la Plaça (1550) a la vila de Taradell. A causa d'això es va anar abandonant i durant una part del segle XVI consta com una masoveria. Del segle XVII en endavant ja estava en ruïnes i abandonat.

Del castell en resten encara murs importants, els quals han estat recentment consolidats.

Jordi Gironès Vilardebò
octubre de 2009

Interior del castell. Foto de Jordi Gironès.

Mapa de situació del castell de Taradell